

**KONKURS PLASTYCZNY „RZECZPOSPOLITA PRAW CZŁOWIEKA. 25-LECIE EUROPEJSKIEJ
KONWENCJI PRAW CZŁOWIEKA W POLSCE”
INFORMACJE DLA NAUCZYCIELI I UCZESTNIKÓW**

KONWENCJA O OCHRONIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI

Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zwana także Europejską Konwencją Praw Człowieka) została podpisana 4 listopada 1950 r. w Rzymie. Celem, który przyswiecał państwom europejskim w procesie tworzenia Konwencji było zbudowanie europejskiego, zbiorowego systemu ochrony praw człowieka w oparciu o prawa zawarte w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w 1948 r.

Stronami Europejskiej Konwencji Praw Człowieka są wszystkie państwa członkowskie Rady Europy, organizacji międzynarodowej powstałej w 1949 r., której głównymi sferami działalności są przestrzeganie i rozwój praw człowieka oraz podstawowych wolności, jak również współpraca w sprawach prawnych, kulturalnych i naukowych.

Konwencja jest umową międzynarodową, która zawiera katalog podstawowych praw i wolności przysługujących wszystkim osobom, podlegającym władzy państw będących jej stronami. Katalog ten był stopniowo uzupełniany i rozszerzany w kolejno przyjmowanych protokołach dodatkowych. Do podstawowych praw i wolności zawartych w Konwencji oraz przyjętych przez Polskę protokołach dodatkowych należą m.in. prawo do życia; zakaz tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania; prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego; prawo do rzetelnego procesu sądowego; prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego; wolność myśli, sumienia i wyznania; wolność wyrażania opinii; prawo do nauki, prawo do poszanowania własności, czy też zniesienie kary śmierci. Korzystanie z praw i wolności zagwarantowanych w Konwencji powinno być zapewnione bez dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

W stosunku do Polski Konwencja weszła w życie w dniu 19 stycznia 1993 r., w związku z tym, w 2018 r. przypada 25. rocznica przystąpienia Polski do systemu Konwencji.

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

Na straży przestrzegania praw i wolności zagwarantowanych w Konwencji i jej protokołach stoi Europejski Trybunał Praw Człowieka. Jest to sąd międzynarodowy, który został utworzony w 1959 r., a jego siedziba mieści się w Strasburgu.

Trybunał jest uprawniony do rozpoznawania skarg indywidualnych wnoszonych przeciwko państwom przez jednostki, grupy jednostek lub organizacje pozarządowe, które twierdzą, że ich prawa zostały naruszone. Skargi mogą być również wnoszone przez państwa przeciwko innym państwom. W postępowaniach przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka przeciwko Polsce Rząd Polski jest reprezentowany przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych do spraw postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.

Polska przywiązuje dużą wagę do przestrzegania postanowień Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz wykonywania orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a tym samym dba o coraz lepszą ochronę praw człowieka w Polsce oraz rozwój standardów ich ochrony. W ostatnich latach spada liczba spraw przeciwko Polsce toczących się przed Trybunałem w Strasburgu, a wydawane przez niego decyzje i wyroki są coraz szybciej i sprawniej wdrażane w życie przez polskie władze.

W 2018 r. przypada 25. rocznica uznania przez Polskę jurysdykcji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.